

TONDU

TALLINNA TONDI PÕHIKOOLI AJALEHT

KOOLI 90. AASTAPÄEVA JUUBELIVÄLJAANNE

*Juubelijuttu on ajada tore
Vanadus – eks see ju väärikus ole
Uhke on kanda too aastate koorem
90 ja teips mitte noorem*

*Päriselt vanaks me kool ju ei saa
Sest et septembrikuus nooreneb ta
Uued on tüdrukud aabitsa taga
Uued on poisid, kes tunnis ei maga
Uued on plaanid ja uued on kavad
Uued on koguni ammused tavad
Pöidlad nüüd pihku ja silmisse soov
Et oleks koduselt armas me kool*

*Õpetaja on ehk nüüd veidi vanem
Sellest võiks muidugi vaikida parem
Õnnistust palume, rõõmu ja päikest
Kõigile – mõtlen nii suurt kui ka väikest
Pöidlad nüüd pihku ja silmisse soov
Et oleks koduselt armas me kool*

Anne Eeljõe

SELLES LEHES

KOOLI NIMED AJAS
(loe LK 2)

DIREKTORID LÄBI
AEGADE, NENDE
MÄLESTUSED
(loe LK 2–9)

Villi Ehatamm
Hilja Rauk
Helve Pank
Asta Aru
Egon Hurt
Evi Kraan

ÕPETAJATE MÄLES-
TUSED
(loe LK 10–19)

Maria Wunderlich
Ellu Papstel
Eva Rebane
Sirly Eelmets
Rutt Saar
Reet Veering
Astrid Saard

ÕPILASTE SOOVID
KOOLILE
(loe LK 20–22)

KOOLI NIMED AJAS:

Kooli loomisel 17.jaanuaril 1923. aastal, kandis kool nime

TALLINNA LINNA ABIKOOL.

1928. aastal sai kooli nimeks **TALLINNA 16. ALGKOOL.**

1944. aastal **TALLINNA MITTETÄIELIK KESKKOOL.**

1951. aastal **TALLINNA 31. 7-A. KOOL.**

1962. aastal **TALLINNA 31. 8- KLASSILINE KOOL.**

1963. aastal valmis Tondil meie praegune koolimaja ja muutus ka nimi:

TALLINNA ERIINTERNAATKOOL.

1984. aastal **TALLINNA 1. ERIINTERNAATKOOL.**

1991. aastal **TALLINNA 1. INTERNAATKOOL.**

Alates 2011. aastast kannab kool nime

TALLINNA TONDI PÕHIKOOL.

DIREKTORID LÄBI AEGADE

Alustame seekord meenutustega eelmiselt suurelt juubelilt - 80. sünnipäevalt. Kooli on juhtinud tänaseni 9 juhatajat-direktorit, neist 6 naist ja 3 meest. Kooli 80 juubeli puhul käisid neid intervjuerimas huvijuht Maire Paluveer ja kauaaegne õpetaja Ellu Papstel. Küsimustele vastasid Villi Ehatamm, Hilja Rauk, Helve Pank, Asta Aru ja Egon Hurt.

Alice Norak	26 aastat	1922-1948
Ella Liivak	11 aastat	1948-1959
Robert Kraut	3 aastat	1959-1962
Villi Ehatamm	3 aastat	1962-1965
Hilja Rauk	7 aastat	1965-1973
Helve Pank	4 aastat	1973-1977
Asta Aru	2 aastat	1977-1979
Egon Hurt	21 aastat	1979-2000
Evi Kraan	13 aastat alates	2000 aastast

Villi Ehatamm

„Olen sündinud Jaanipäeval 24.06.1930. See on päev mil riigilippu ei langetata isegi mitte päikese loojudes: see on päev mida tähistab kogu Eesti rahvas. Nimeks sain Villi. Olen pärit suurest perest, kus meid oli neli venda. Olen põlistallinlane.

Haridustee algas Westholmi Gümnaasiumis, toleaegses Tallinna 22. Keskkoolis. Pedagoogilise ettevalmistuse sain omaaegses Rakvere Pedagoogilises Seminaris ja Tartu Ülikoolis. Defektoloogiaalase täienduse aga kursustel Moskva Ülikooli juures.

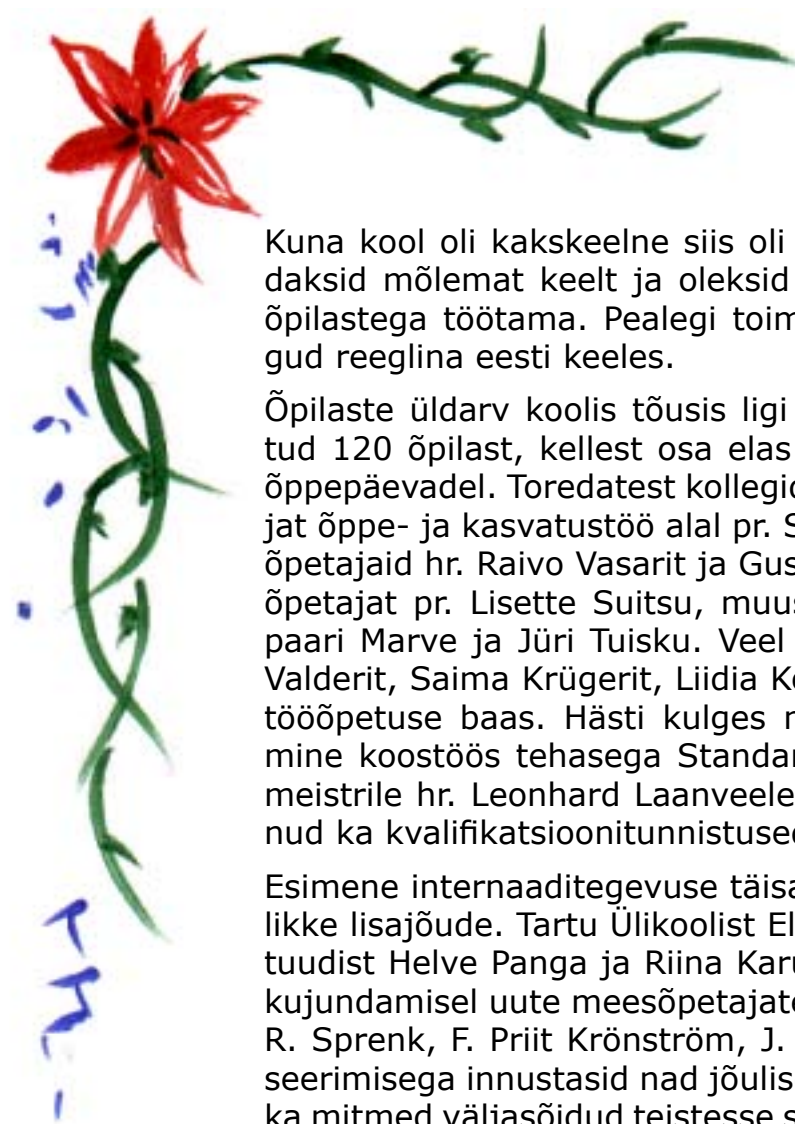
Isiklikud hobid on mõnikord põimunud ka ametitegevusega: sport, spordiajalugu. Olin spordiühingu Kalev Kesknõukogu aseesimees ja sporditööd tuli korraldada üle kogu vabariigi. Omal ajal olid hobispordialadeks kergejõustik ja suustamine, poks, langevarjuhüpped, eriti aga matkamine. Olin Tallinna Matkaklubi ühiskondlik esimees. Hobiks oli ka omaaegne suusarongide korraldamine Taga-Karpaatia mägedesse ja Uuralitesse. Sain olla Eesti Spordimuuseumi asutamise juures ja tegutseda selle teadusnõukogu liikmena. Kahtlemata on hobiks ka reisimine. Retked nii jalgsi kui ka autoga on alati väga meeldiv vaheldus!

Miks tööle meie kooli? Tehti ettepanek. Ega otsus kergelt ei tulnudki, sest kooli reorganiseeriti internaatkooliks ja tuli nii kolimisraskused ja -üllatused, kui ka kõik muu omal nahal üle elada. Pealegi oli kool kakskeelne. Aga töö töötas tulla huvitav tänu väga meeldivatele ja vastutustundega kolleegidele.

1962 asus Tallinna 31. 8-klassiline Kool – abikool – Kaasani tänaval, praeguse Olümpia hotelli kohal. Tänapäevaks Kaasani tänavat enam ei leia, osaliselt on säilinud vaid tänavasillutist, sedagi vaid Kaasani kiriku lähistel. Meie koolil oli seal kaks hoonet – ühe- ja kahekorruseline Kahekorruselises puust põhihoones toimus õppetegevus. (Pärast meie ärakolimist kuni Olümpia hotelli ehitamiseni tegutses hoones Tartu Ülikooli Tallinna esindus.)

Kool tegutses päevakoolina. Kuna õppima tuldi aga kaugelt ja õpilased olid probleemsetest kodudest, oli oht, et nad võivad muutuda nn. tänavalasteks, ja seepärast oli väga vaja internaati. Uut koolihoonet Tondi tänaval (tollase nimega Matrossovi tänav) oli hakatud ehitama juba varem, kuid 1962 jõuti ehitusega lõppjärku.

Tookord alustasime õppeaasta teist poolt traditsioonilise aktusega, kus ehitajadki andsid omi lubadusi. Andsid ka sümbolse puust võtme, aga linti läbi lõigata ei saanud. Koolitöö läis veel üsna pikalt osaliselt endises ja osaliselt uues asukohas.

Kuna kool oli kakskeelne siis oli oluline, et kõik pedagoogid valdaksid mõlemat keelt ja oleksid võimelised vastava kontingendi õpilastega töötama. Pealegi toimusid koosolekud ja õppenõukogud reeglina eesti keeles.

Õpilaste üldarv koolis tõusis ligi 300-ni ja internaati oli majutatud 120 õpilast, kellest osa elas alaliselt internaadis ja osa vaid õppepäevadel. Toredatest kollegidest nimetaksin direktori asetäitjat õppe- ja kasvatustöö alal pr. Salme Juhanit, poiste tööõpetuse õpetajaid hr. Raivo Vasarit ja Gustav Albrit, tüdrukute tööõpetuse õpetajat pr. Lisette Suitsu, muusika ja kehakultuuri alal abielu paari Marve ja Jüri Tuisku. Veel õpetajaid Helvi Kõrsmaad, Asta Valderit, Saima Krügerit, Liidia Kostiginat. Uues hoones tugevnes tööõpetuse baas. Hästi kulges mööblivalmistajate ettevalmistamine koostöös tehasega Standard. Seda tänu sealt kooli tulnud meistrile hr. Leonhard Laanveele. Tänu temale said kooli lõpetanud ka kvalifikatsioonitunnistused.

Esimene internaaditegevuse täisaasta algus tõi kooli juurde asjalikke lisajõude. Tartu Ülikoolist Ellu Papsteli, Pedagoogilisest Instituudist Helve Panga ja Riina Karu. Eriti tugev oli õpilasdistsipliini kujundamisel uute meesõpetajate kaader: CH. Valmann, E. Kukk, R. Sprenk, F. Priit Krönström, J. Ergma. Oma eeskuju ja organiseerimisega innustasid nad jõuliselt ka sporditegevust! Teoks said ka mitmed väljasõidud teistesse sõpruskoolidesse. Head kontaktid olid Kosejõe, Raikküla ja Palivere Eriinternaatkoolidega ning Tartu linna kolme erikooliga. Vahetasime delegatsioone ka erikoolidega Lätimaalt.

Peale õpilasürituste olid meeleolukad ka pedagoogide ühisettevõtmised. Huvipakkuvamaks näiteks väljasõit, kus käidi koos vaatamas kevadist kurgede koondumist ja ülelendu Puhtu Looduskaitsealal või ka sügisest ühist jõhvikakorjamist Lavassaare rabas.

Miks siis lahkusin sellest koolist? Eks iga asi ja töö ammandab end. Võibolla oleks pidanud tegutsema rohkem kui kolm aastat, aga muutuste aeg kulutab inimest rohkem kui tavaliselt. Pealegi ollakse just siis minu tollases eas aldis uutele väljakutsetele. Ei raatsinud loobuda, kui pakuti võimalust asuda tegutsema suure merekooli ülema asetäitjana, kus õppis tol ajal 1200 õpilast, ja ka võimalust ühtlasi tegutseda kõrgkooli õppejõuna.

Viimased 14 aastat olen olnud seotud Eesti Teaduste Akadeemiaga Toompeal akadeemia presidendi abina, peainspektorina. Praegu tegutsen Eesti Teaduste Akadeemia pressiesindaja ja riigi teaduspreemiate komisjoni alalise sekretäri kohtustes."

Hilja Rauk

Hilja Rauk on sündinud Hiiumaal Käina vallas 13. augustil 1930 ja nende peres oli kokku 13 last. Selles suures peres oli aukohal töökus. Isa oli põllumees ja külasepp, kes keeldus kolhoosi astumast, mistõttu tuli kolida mandrile.

Hilja haridustee algas Hiiumaal. Juba 7. klassi õpilasena saadeti ta oma kooli 2. klassi asendusõpetajaks, mis näitas tema varaseid pedagoogi kalduvusi. Nõnda läkski ta pärast kooli lõpetamist Haapsalu Õpetajate Seminari algklasside õpetajaks õppima. Pärast õppeasutuse lõpetamist suunati ta Hiiumaale Kärdla Keskkooli, kus töötas 3 aastat. Seal Hilja ka abiellus ja peresse sündis 2 poega. Edasi suundus perekond Tallinna, kus Hilja töötas edasi kuulsas Nõmme 10. Keskkoolis. Ta alustas ka edasiõppimist Tartu Ülikoolis ja sai ajaloolase diplomi.

Pärast Villi Ehatamme lahkumist sai Hilja 1965. aastal kooli direktoriks. Esimesed muljed koolist: hämmastas koolis töötav väga tugev õpetajate kaader ning enneolematu hulk meesõpetajaid ja -kasvatajaid. Ka oli väga kõrgel tasemel poiste tööõpetus. Kõikides internaadi mängutubedes, kabinettides ja üle kogu kooli oli oma kooli õpilaste poolt valmistatud mööbel!

Erakordselt ilusat käsitööd tegid ka tüdrukud õpetajate Lisette Suitsu, Helve Kuuse ja Elvi Alveri õpetusel. Koolis töötas ka suurepärase joonistusõpetaja Jaak Tomassov. Vabariiklikel näitustel saadi palju auhindu! Tööõpetuse tundides õmmeldi kogu lastekodu laste riidevarustus. Samuti väga heal tasemel oli kooli internaadi töö, mida juhtis Salme Juhani. Internaat oli üles ehitatud kodu printsiibile. Lapsi valmistati seal ette iseseisvaks eluks. Vaatamata ruumikitsikusele püüti igale rühmale säilitada mängutuba, kus laps saab olla ka omaette. Väga kõrgel tasemel oli laste psühhiaatri pr. Helve Eiso töö, kes viis läbi kogu õpilaskontingendi anamneesi, mille põhjal sai ka pedagooge nende töös nõustada. Helve Eiso oli igal suvel lastekodulastega koos Riguldis laagris. Väga lastesõbralik õpetaja oli Maimu Taros. Samaaegselt asus kooli tööle ka uus õppealajuhataja defektoloog hr. Karl Karlep, kes tõi kooli uusi eripedagoogilisi tuuli. Hakkasid toimuma süstemaatilised eripedagoogika konverentsid ja õpetajate koolitused. Loodi sidemed mitmete sama tüüpi koolidega Lätis, Leedus ning ka Venemaal, toimusid ühised konverentsid.

Pärast Karl Karlepi lahkumist Moskva Ülikooli magistrantuuri alustas kooli õppealajuhatajana tööd õpetaja Õie Jermakova, kes samaaegselt õppis Leningradis defektoloogiat. Ta oli oma töös korrektne, täpne, nõudlik.

Direktor Hilja Rauga juhtimisel viidi läbi õpilaskontingendi analüüs, mis koosnes kahest osast: sotsiaalne taust ja anamnees. Hilja Rauk töötas välja ka perfokaartide süsteemi, mis läks kasutusele üle kogu vabariigi. Kooli direktor leidis aega ka kirjutada abikooli ajaloo õpiku ja töövihiku koostöös Hillar Palametsaga. Töötades koolis oli võimalus kohe ka õpikuid katsetada. Leiti võimalus tüdrukutele tööõpetuses tööstusmasinaid muretseda, et neid ette valmistada õmblustöökaks vabrikus. Ka poistele muretseti uued tööstusmasinad. Koolile õnnestus hankida vana buss „Mira“, mis oli nii Riguldisse sõiduks kui ka ekskursioonideks alati valmis!

Koolis töötas väga palju käsitööringe, tehti röömuks endale ja ka kingitusi külalistele, töötasid isetegevusringid. Igale aastal toimusid vabariiklikud isetegevusülevaatused, kus saadi esikohti.

Helve Pank

Helve Pank on sündinud 25. oktoobril 1933 ja kelle noorusajad möödusid kahjuks Siberis, kuhu ta koos vanematega küüditati. Ta oli tol ajal vaid 7 aastane. Venemaal lõpetas Helve Pank ka Tomski Pedagoogilise Kooli.

Kui ilmus vastav seadus, millega asumisel olevad õpetajad vabaks lasti, sai temagi tulla tagasi Eestisse. Esimene töökoht oli Kiviõlis vene keele õpetajana. Edasi Rakveres algklasside õpetajana. Muide, pr. Helve Panga kindla käe all õpiis esimese klassis ka meie kooli praegune õppealajuhataja pr. Marika Leemet!

Meie kooli tuli Helve Pank 1965. aastal. Teda meelitas siia uus koolimaja ja ka tavakoolist kõrgem palk (25%). Meelde on jäänud tollest ajast väga tore õpetajate kaader, koostöö ja palju ühisüritusi, mis liitsid kogu kollektiivi ühtseks tervikuks. Ühtegi tublimat õpetajat ei nimeta, sest enamik pedagooge olid väga tublid ja tegdi oma tööd kogu südamega. Tulla iga päev kooli – see oli justkui pidupäev, sest koostöö sujus ja õpetajad tegid kõike koos.

Enamus põnevat juhtus just suvekodus Riguldis, kus lastekodulastega kõik suved veedeti ja mõnusalt puhati. Sport oli nii suure au sees, et vabariiklikel võistlustel tehti „puhas plats“, seda tänu võimlemisõpetajate tublile tööle.

Asta Aru

Asta Aru sündis 7. Juulil 1934. aastal Pärnumaal. Perekonnas oli 3 last. Peagi kolis pere Harjumaale, kus Asta Aru alustas ka kooliteed. Seoses nõukogude korra kehtestamisega toimusid perekonna elus suured muutused. Asta Aru isa arreteeriti ja talle mõisteti 10+5 aastat vangistust ning saadeti Venemaa vangilaagrisse. Pere vanima lapsena sai temast juba väiksena ema abiline ja noorema õe ning venna eest hoolitseja. Pärast 7. klassi lõpetamist tuli aastaks kolhoosi tööle minna ja teha seal lapsele üle jõu käivat rasket põllutööd.

Võimaluse avanedes läks Asta Aru edasi õppima Rakvere Õpetajate Seminari. Kõrghariduse omandas Tartu Riiklikus Ülikoolis, lõpetades selle ajaloolasena. Peale seminari lõpetamist töötas õpetajana, õppealajuhatajana ja koolidirektorina kuni talle tehti ettepanek Haridusministeeriumi inspektorina tööle asuda.

Seoses Tallinna 1. Eriinternaatkooli direktori Helve Panga sooviga lahkuda direktoriametist tehti Asta Arule ettepanek sellele kohale asuda. Ühtlasi soovis ta ise töötada koolikollektiivis laste ja õpetajate keskel.

„Töö oli olümpiaettevalmistuste tõttu väga raske. Majas tuli läbi viia põhjalik remont, varustada internaat uue mööbli ja kõige muu vajalikuga, kuna koolimaja oli ette nähtud peatuspaigaks väliskülalistele. Selline vastutus röövis väga palju põhitööajast. Majas töötas samaegselt internaat suure lastekodurühmaga, kes oli majas ka nädalavahetustel ja koolivaheaegadel.

Koolektiiv oli võimekas ja töökas, eriti on meelde jäänud kooliarst dr. Helve Eiso, kelle psühhiaatriateadmistele said kõik pedagoogid toetuda. Hea sõnaga meenutan ka oma asetäitjaid õppealajuhatajat Õie Toom-Jermakovat ja direktori asetäitjat kasvatustöö alal Ellu Papstelit. Õpetajatest aga õpetaja Maimu Tarost ja Nikolai Ojaveeri. Nikolai Ojaveer oli kuldsete kätega, alati kõigi suhtes äärmiselt abivalmis ja sõbralik. Asta Kasak lahkus koolist, sest ta kutsusti Haridusministeeriumi koolivalitsuse juhataja asetäitjaks.“

Egon Hurt

Egon Hurt sündis 28. augustil 1930. aastal Põlvas, kus ta vanematel oli juuksuritöökoda. Peres oli ka noorem vend. Lapsepõlves elas Elvas ja Tõrvas, kus alustas kooliteed. Ta on lõpetanud Valga 1. Keskkooli ja Tartu Ülikooli füüsikaõpetaja kutsega. Oma töömeheelu alustas kakskeelses eritööstuskoolis nr. 12, kus õpetas matemaatikat ja füüsikat, leides seal lastega hea kontakti. Ülikoolist suunati tööle Haapsallu, kus oli 13 aastat keskkooli füüsikaõpetaja. Seal ka abiellus, perre sündis kaks tütart.

Tallinasse tuli tööle 1967. aastal, töötades algul Tallinna 7. Keskkooli füüsikaõpetajana ja paralleelselt ka vanglas asuva kaugõppe keskkooli direktorina, seejärel Tallinna Kalinini Rajooni RSN TK Haridusosakonna juhatajana. Viimaselt töökohalt edutati Tallinna linna RSN TK Haridusosakonna juhatajaks, kus töötas kuni tööleasumiseni Tallinna I EIK direktorina 1980. aastal.

Olümpiaeelne remont oli pooleli ja koolihoone oli vaja kiiresti ette valmistada väliskülaliste vastuvõtuks (regati ajaks paigutati koolimajja KGB pealtkuulamiskeskus). Koolis oli tol ajal 427 õpilast, neist kolmandik venelased. Kooli olid vastu võetud kõik tahtjad (ülekasvanud, haiged, lastekodulapsed jne.) Tõsine oli eesti-vene probleem. Kogu aeg hõõgus tuli tuha all. Lepitajaks kahe leeri vahel oli Helve Pank. Kuna koolimaja oli ehitatud ainult 200 õpilasele valitses suur ruumikitsikus. Võeti vastu otsus eraldada venekeelsetele õpilastele kooli jaoks endine lasteaiahoone Õismäel.

A/Ü koosolekutel toimus üksteise mahategemine, laim, mis ei olnud suunatud mitte direktori vastu, vaid tingitud omavaheelistest suhetest. Kodurahu huvides tuli õpetajad selekteerida.

Agar pioneerijuht oli Rutt Saar. Heal tasemel oli muusika: õpetajad Kullamaa ja Kivi.

Evi Kraan

„Minust sai õpetaja kogemata, nagu paljud head asjad juhtuvad. Tahtsin saada arstiks, kuid olude sunnil pidin peale viit aastat arstiteaduskonnas õppimist vahetama teaduskonda. Valikutest südamelähedasim oli vastavatud defektoloogia osakond.

Esimene aasta koolis – Kosejões – oli täiesti teistsugune võrreldes haigla õhustikuga. Kõige rohkem ma kartsin õppenõukogu, kohe nii, et puudusin esimesest kolmest. Kolleegid arvasid, et kui ta nii hirmsasti õppenõukogu kardab, siis tast küll õpetajat ei tule...

Olin algul ravivõimlemise õpetaja ja internaadi kasvataja. Lapsed kasvasid südame külge ja neist mõnega suhtlen tänaseni.

Kosejões töötasin õpetajana ja logopeedina 11 aastat. See oli tore aeg. Kosejões sündisid minu lapsed.

Egon Hurt pakkus mulle tööd õppealajuhatajana Tallinna I Eriinternaatkoolis 1997. a. suvel. Töö meeldis, kolleegid olid toredad ja nii ma olen siia jäänudki.

Soliidse juubeli puhul on vaja suuri asju soovida:

PIKKA IGA!

HEAD TERVIST – maja renoveerimist ja täiesti uueks kaasaegsaks ehitamist!

PALJU ÕNNE – et kool saaks lõpuks oma lemmikväljaku ja Riguldi mõisas hakkaks tegutsema Riguldi Kodu meie vilistlastele!”

ÕPETAJATE MÄLESTUSED

Huvijuhi Maire Paluveri küsimuste põhjal on tööelu meenutanud mitmed kauaaegsed pedagoogid, kes jätkavad laste õpetamist meie koolis, ja meie kooli laulu autor.

Maria Wunderlich

Meie kooli laul „Tondilt Riguldisse“ on 20-aastane. Kuidas see sündis?

Kooli 70-nda sünnipäeva eel tuldi mõttele, et oleks vaja päris oma kooli laulu. Tolleaegne direktori Egon Hurt tegi selle ülesandeks muusikaõpetaja Ira Ambrosele. Irale tuli appi tema instituudi- ja hilisem töökaaslane Saksi lastekodus Maria Wunderlich.

Maria Wunderlich sündis 4. juunil 1938. aastal Udukülas muusikupere neljanda tütrena. Pärast Kehra keskkooli lõpetamist jätkas ta õpinguid Tallinna Pedagoogilises Instituudis. 1965. aastal suunati ta muusikaõpetajana tööle oma kodukanti. Saksi lastekodus töötas ta koos Ira Ambrosegaga. 1984. aastal põles koolimaja maani maha ja tööd tuli otsida naaberkülas Imastus.

Maria Wunderlich töötas üle neljakümne aasta Imastu Hooldekodu ja Lasila Põhikooli muusikaõpetajana ning on tänaseni truuks jäänud oma kodukohale Jõepere külas.

Ta on kirjutanud üle 300 lastelaulu ja avaldanud kolm laulikut: „Laululust“ (2002), „Laulurõõm“ (2005) ja „Laulumõnu“ (koos fonogrammidega, 2008). Ilmumas on neljas laulukogumik „Lauluvõlu“.

Kooli laulu kirjutamiseks koostas Maria Wunderlich terve küsimustiku. Ira Ambros kirjeldas Riguldi mõisa asukohta, ümbritsevat loodust ja vana parki. Laulu kirjutamisel pidas autor tähtsaks laulu mõtet, riimi, rütmi ning samuti kergesti meelde jäävat melodiat. Ira Ambrose ja Maria Wunderlichi koostööna sündis meie kooli laul.

Kooli 90. aasta juubeliks soovib Maria Wunderlich, et kogu koolipere märkaks üksteist, teeks väikesi heategusid ja rõõmustaks õpilase iga väiksemagi edusammu puhul!

Soovime Maria Wunderlichile tugevat tervist ning jõudu, et varsti näeks ilmavalgust tema neljas laulukogu „Lauluvõlu“!

Ellu Papstel

„Lõpetasin 1964. aasta kevadel Tartu Riikliku Ülikooli ajaloo-keeleteaduskonna eesti keele, kirjanduse ja psühholoogia eriala.

Niikaua kui ennast mäletan, teadsin, et minust saab ükskord õpetaja. Pärast keskkooli ei olnud seepärast mingeid raskusi ülikooli valikul. Teaduskondki oli ammu selge – keeleteaduskond, millele tol ajal lisandus veel psühholoogia.

Asusin õppima eesti keelt ja kirjandust koos psühholoogiaga. Kõik kursusetööd kirjutasin sellest lähtuvalt. Juhendajateks ja retsensentideks olid tolle aja väga tuntud nimed – akadeemik Heino Liimets, dotsent Inge Unt ning teised.

Lisaks psühholoogiale tutvustati meile minimaalselt ka õpiraskustega lapsi Kroonuaia koolis, kus mõnikord käisime tunde vaatamas ja kuulamas. Pika suvise praktika sooritasime Puiatu Erireežiimilises Internaatkoolis. Meile sai osaks see „au“ seetõttu, et tol ajal Eesti maal defektolooge veel ette ei valmistatud.

Lõpukursusel tabas meid ebameeldiv üllatus. Nimelt selgus, et kuskil kõrgemal on vastu võetud otsus, mille põhjal pedagoogiliste erialade lõpetajatele on otsustatud kevadisel lõpuaktusel ülikooli aulas diplomid kätte andmata jätta ning need tulevat järgmisel õppeaastal alles välja teenida selles koolis, kuhu kõrge riiklik töölesuunamiskomisjon kedagi õpetajakandidaadiks on saatnud.

Pärast diplomitööde kaitsmist tuli kohale komisjon. Kui järjekord minuni jõudis, selgus, et Tallinna I Eriinternaatkool soovib inimest, kes valdab rahuldavalt ka vene keelt – kuna kool on kakskeelne – ja on võimeline töötama nii õpetaja, kasvataja kui vanempioneerijuhina. Kuna olin olnud suvepraktikal nii Puiatu internaatkoolis kui ka pioneerilaagris, oli minu saatus otsustatud.

Pärast diplomitöö kaitsmist sõitsin oma tulevase töökohaga tutvuma. Oli maikuu lõpp. Mööda Matrossovi, praegust Tondi tänavat sammudes püüdsin ette kujutada, milline see on, see MINU kool. Millegipärast tuli silme ette kujutis suurest vanast majamürakast kuskil päris tänava ääres. Äkki seisin aga uhiuue ilusa pargipuude vahele peitunud koolimaja väravas. Osa hirmust haihtus, tekkis tunne, et siin peaksin ehk kolm sunnismaist aastat küll vastu ja kui hästi läheb, siis saaksin võib-olla aasta pärast isegi pedagoogikutse kätte. Ette rutates võin nüüd öelda, et nii läkski. Kui järgmise aasta oktoobris meid Alma Materi nõukogu saali kokku kutsuti, selgus, et Tallinna I Eriinternaatkool oli mind saadetud iseloomustuses kõlblikuks tunnistanud, mille eest pean vist siiani tänulik olema.

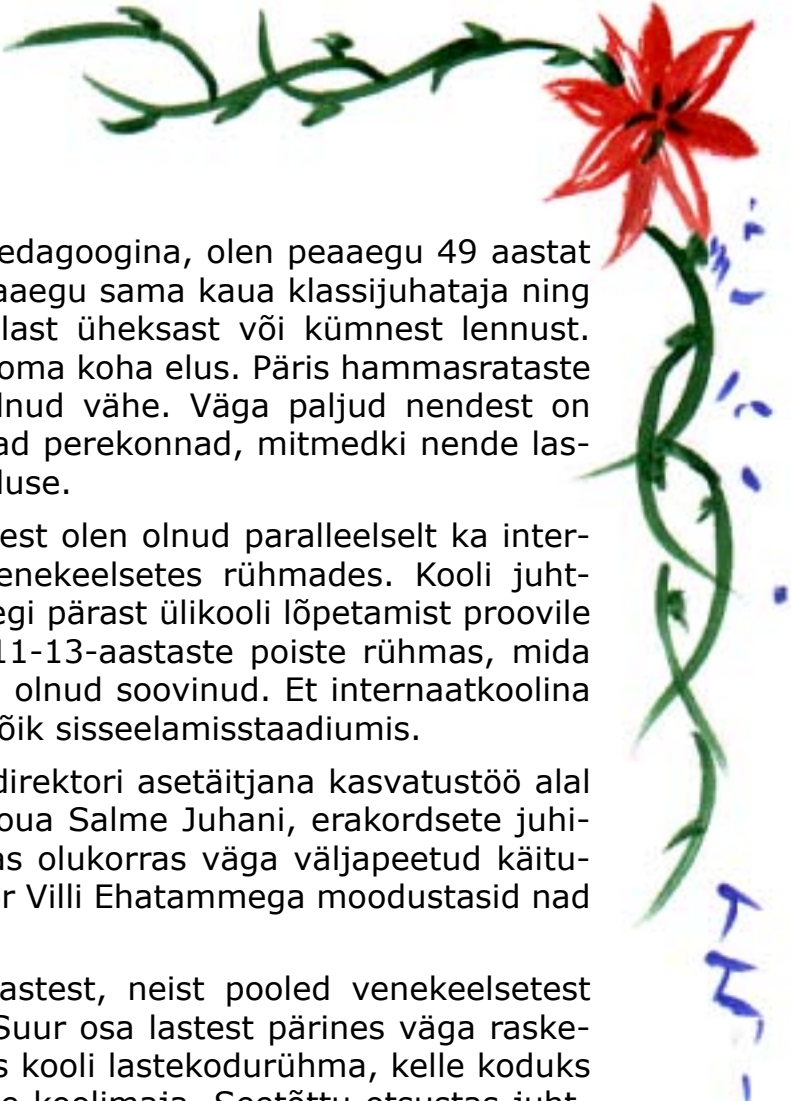
Sellest, kui palju vastse õpetajana esimestel kuudel salaja pisaraid valasin, ajalugu vaikib. Nimelt oli kooli juhtkonna seisukoht tol ajal selline, et kõik uued ja noored pedagoogid pidid töötama osakoormusega ka internaadis kasvatajatena. See oli tõeline võitlus, eriti venekeelsete rühmadega – kes keda? Nii andsin minagi tunde nii eesti kui vene klassides, õpetades viimastele eesti keelt, lisaks oli mul veel internaadis 11-13-aastaste vene poiste rühm, kes kadusid esimestel õppenädalatel kohe pärast lõunasööki ümberkaudsete individuaalmajade õunapuuaedadesse. Kõik toimus koolimajas elava direktori silme all. Mäletan elu lõpuni hetke, kui kaalukauss minu kasuks langes. Olin vist juba rohkem kui kuu võidelnud poistega internaadist korralikus rivis sööklasse mineku pärast, kui direktor meid trepil kohtas. Mingist rivist ei saanud selles karjas juttugi olla. Tundsin, et enam ei jõua ja pahatasin nutma, ise mõeldes, et sellega on kõik, hüvasti minu saamata diplom! Samas tegin veel järgmise vea, öeldes direktorile ja lastele: „Kõik jäävad täna õhtusöögist ilma!” Direktor vaatas mind nagu napakat, vastas vihaselt: „Mina seda lauset kuulnud ei ole,” ja kadus silmapiirilt.

Lapsed aga, nähes mind ohjeldamatult nutmas, vastupidi minu kartusele, hoopis vakatasid. Sellest hetkest alates olime leidnud ühise keele, mis muidugi ei tähenda seda, et kõik mured olidki murtud. Siiski oli kevadel meeldiv lastelt kuulda muret ega ma järgmisel aastal endale ometi mõnda teist kasvatusrühma soovi. Tundsin, et olen valinud õige elukutse, alles oli ka lootus saada koolist hea iseloomustus ülikoolidiplomi väljalunastamiseks. Meie lennuga lõppes kevadel alanud eksperiment, kuna sügisel seisti küsimärgi ees – mida teha nende lõpetajatega, kes olid teinud edukad lõpueksamid ja kaitsnud tubliit diplomitöö, kuid saanud praktika-aasta kohta kehva iseloomustuse.

Mis ameteid olen koolis pidanud?

Arvan, et olen koolis täitnud peaaegu kõiki ametikohti peale direktori, õppealajuhataja, majandusjuhataja ja koka. Suvedel-sügisel olen lastekodurühmaga Riguldis teinud nii koristaja, öövalvuri, pesunaise kui ka aia- ja põllutöölise tööd. Kooli pääsesime alles oktoobrikuu keskpaiku, kui kogu kolhoosi kartuli- ja juurviljasaak oli talvekorterisse pandud. Leidus ka päevi, kui tuli lausvihmaga põllul olla ja seejärel terve öö sauna kütta, et lastel oleksid järgmisel hommikul jälle kuivad riided selga panna. Tänutäheks saime aga kolhoosilt lastekodulastele väikese taskuraha ja televiisori ning suviseks laagriajaks prii kartuli, piima ja hoburakendi Hõbringi poest toidukraami kohale vedamiseks.”

Kui siiski rääkida põhitööst pedagoogina, olen peaaegu 49 aastat töötanud õpetajana, olles peaaegu sama kaua klassijuhataja ning saatnud ellu umbes 100 õpilast üheksast või kümnest lennust. Suurem osa neist on leidnud oma koha elus. Päris hammasrataste vahele jäänuid on õnneks olnud vähe. Väga paljud nendest on osanud luua endale ka toredad perekonnad, mitmedki nende lastest on omandanud kõrghariduse.

Umbes poole töötatud aastatest olen olnud paralleelselt ka internaadikasvataja, peamiselt venekeelsetes rühmades. Kooli juhtkond pani minu töölesobivusegi pärast ülikooli lõpetamist proovile internaadi kõige raskemas, 11-13-aastaste poiste rühmas, mida keegi kasvatajatest endale ei olnud soovinud. Et internaatkoolina töötati alles teist aastat, oli kõik sisseelamisstaadiumis.

1964. aasta sügisest töötas direktori asetäitjana kasvatustöö alal kauaaegne kooli raudvara proua Salme Juhani, erakordsete juhiomadustega, tark ja alati igas olukorras väga väljapeetud käitumisega inimene. Koos direktor Villi Ehatammega moodustasid nad hea tandemi.

Kaks kolmandikku kooli õpilastest, neist pooled venekeelsetest klassidest, elas internaadis. Suur osa lastest pärines väga rasketest oludest või kuulus hoopis kooli lastekodurühma, kelle koduks oli 12 kuud aastas vaid nende koolimaja. Seetõttu otsustas juhtkond teisel õppeaastal asetada suurima rõhu tööle internaadis. Nii moodustati rühmad põhimõttel klass = rühm. Paljud klassijuhatajad töötasid sealjuures ka teatud koormusega oma õpilaste kasvatajatena.

Proua Salme Juhani pensionileiirdumise järel usaldati mulle tema alustatud töö jätkamine direktori asetäitjana kasvatustöö alal. Koolis oli väga tugev kasvatajate koosseis, kellest ligi pooled olid noored sportlikud mehed, seetõttu valitses internaadis täielik kord. Jätkasime Riguldi suvekodu elamiskõlblikumaks muutmist olematu rahaga ning oma kasvatajate, tööõpetuse õpetajate ja vanemate klasside poiste toel.

Minu tööpäevad kujunesid väga pikkadeks, sest algasid tavaliselt kell 7.00 hommikul internaadis. Vahepeal andsin tunde ja täitsin klassijuhataja kohuseid, mille eest tollal lisatasu ei makstud. Vajadusel korraldasin mitmesuguseid lastekodulaste elu puudutavaid küsimusi ja klassiväliseid tööd, mis oli minu pädevuses ehk seda osa, mis ei olnud pioneiritöö.

Pioneiritöoga seondub ka omapärane juhtum. Töölemääramiskomisjon oli mind suunanud lisaks õpetajaametile ka vanem-

pioneerijuhiks, kellest kool suurt puudust tundis. Minu dokumentide kooli saabudes selgus aga kurb tõsiasi, et mul jäi vajaka kõige tähtsamast eeldusest – ma ei olnud ei kommunistlik noor ega ka kommunistliku partei liige. Nii tuli seda ülesannet asuda täitma ühel vene osa õpetajal.

Tol ajajärgul peeti erikoolide seas igasugust klassivälist tööd väga au sees. Toimusid iga-aastased isetegevusülevaatused ja spartakiaadid, kus meie kool kuulus alati paremate hulka, sest meie koolis juhendasid lapsi väga head õpetajad. Väga suur, kogu kooliperet haarav üritus oli peotantsuõpetus õpilastele, mille juhendajaks oli algul Ants Tael ning hiljem ka meie kooli oma õpetaja. Selle tulemusena moodustati valikrühm, kellega käisime esinemas ka Lätis, saades suure menu osaliseks. Esinemisriietus valmis aga käsitööõpetajate ja käsitööringi õpilaste ühistööna.

Iseenesest loomulikuna võeti aga seda, et minu tööpäev lõpeb õhtul koos kasvatajatega. Aeg-ajalt oli ka selliseid päevi, mil õhtul öövalve tööle ei ilmunud. Siis tuli minul ka ööseks jääda, et hea oleks kohe hommikul jälle kohapeal uut päeva jätkata.

Ühiskondlikus korras olin umbes 10 aastat kooli ametiühingukomitee esimees. Tol ajajärgul kuulusid ametiühingusse kõik kooli töötajad. Püüdsime olemasolevate rahade abil organiseerida igal aastal ühe kaugema reisi, näiteks Moskvasse, Leningradi, Kiievisse, Vilniusesse, Kaunasesse, aeg-ajalt ka mööda Eestimaad. Suuremal osal õpetajatest ei olnud tol ajal isiklikke autosid, mistõttu toimusid ka ühised marjul- ja seenelkäigud kooli bussiga. Meeleolukaks kujunesid töötajate juubelid ja pensionilesaatmised, kus esinesid alati kooli õpetajate nais- ja meesansambel.

Peaaegu igal aastal kohtuti mõne sõpruskooliga väljastpoolt vabariiki, näiteks Vilniusest, Riist, Leningradist. Iga aasta kõige rahvarohkemaks peoks kujunes traditsiooniline koos farmaatsiatehase töötajatega peetav nääripidu kooli võimlas, mille korraldamisega olid hõivatud kõik kooli töötajad.

Tööle asumise esimesel õppenõukogul valiti mind kohe kooli õppenõukogu sekretäriks. Seda tüütut ametit pidasin rohkem kui 15 aastat. Sama tüütu oli ka venekeelsetele õpetajatele kõigi koosolekute ja õppenõukogude pidev vene keelde tõlkimine.

Eredamad hetked?

Väga soe mälestus on lastekodulaste esimesest suvest Hiiumaal Malvastes – ajal, kui meie koolil veel Riguldi suvekodu ei olnud. Suurejoonelised õpilaste sünnipäevapeod – ajal, kui meie koolil olid veel oma kokad. Kooli õpilaste tantsurühmaga Riiga esinema sõitmine ja eelnevad ettevalmistused...

Eva Rebane

„Lõpetasin Kuusalu 7-kl Kooli 1952.a. Oli väga raske ja vaene aeg. Tallinnasse keskkooli ei saanud õppemaksu tõttu minna, aga Rakvere Ped. Koolis maksti stipendiumi. Kuna õpetajaks tahtsin saada, oli valik lihtne. Nelja aasta pärast olingi õpetaja, ülikooli lõpetasin töö kõrvalt.

Peale 25 aastat tööd Harjumaal (Randveres ja Viimsis) avanes võimalus oma pere peale mõelda ja koju jääda. Läks aga teisiti. Endine kolleeg Õ. Rimpau kutsus Tallinna 1. Eriinternaatkooli, kus vajati parajasti poole kohaga internaadikasvatajat. Otsustasin proovida. Töö oli eelmisest hoopis erinev, kohaneda aitasid suurepärased kolleegid R. Karu, E. Papstel, K. Põldemaa, Õ. Jermakova, M. Taros jt. Varsti olin tööl täiskohaga ja aastad muudkui lendasid. Märkamatult oli kasvatajana ja õpetajana töötatud aastaid kogunenud 27. Selle aja jooksul muutus kool pidevalt ja enamasti ikka paremuse poole. Praegusega võrrelda ma ei saa, aga püüan kirjeldada internaadikasvataja tööpäeva minu esimestel tööaastatel.

Kell 7 kooli, et 7.15 äratada lapsed, viia nad saali hommikvõimlemisele, siis pesema, sööma ja kooli. Järgnes 4-5 tundi vaba aega, kuni nad tundidest jälle internaati tulid. Päevad olid organiseeritud mitmesuguste tegevuste ja õppimisega. Kasvataja tööpäev lõppes kell 22, kui lapsed magamas. Laupäev oli sel ajal tööpäev, lisaks tuli graafiku alusel tööl käia ka pühapäeviti ja riigipühadel statsionaarse rühmaga. Sel ajal töötas kool kahes vahetuses, venelased õhtupoolikul. Rühmad olid suured ja ruumipuudus ka.

Tänu pühendunud ja lapsi armastavatele pedagoogidele saadi raskustest üle. Rõõmu oli laste edusammudest ja toetavatest lastevanematest.

Toremaid hetki, ettevõtmisi, sündmusi oli nende aastate jooksul väga palju. Kasvatustöös oli suur osa Riguldis veedetud ajal, seal said paljud asjad selgemaks ja suhted paremaks. Eriliselt on mees paljud matkad ja ekskursioonid oma klassiga.

Juubeli puhul soovin kogu kooliperele palju hoolivust ja armastust üksteise vastu, et võiks igale koolipäevale rõõmsalt vastu minna!”

Rutt Saar

„Õpetaja sai minust väga-väga ammu. Juba 1. klassi õpilasena meeldis mulle küla naabrilapsi ja oma nooremata venda liivaaugu äärel õpetada. Mis sest, et nad vastu punnisid! Olime vintsked maalapsed kõik. Keskkoolis õppides asendasin nooremata klasside õpetajaid, kui viimased ise või nende lapsed haiged olid.

Tondi Põhikooli, tollasesse Tallinna 1. Eriinternaatkooli, sattusin 1975. aastal praktikale. Kooli õpilased ja õpetajad hakkasid meeldima. 1977. aastal, kui lõpetasin Tartu Ülikoolis defektoloogiaosakonna, kutsus tollane direktor Helve Pank mu siia kooli tööle.

Ja nüüd olen siin olnud juba 35 aastat. Ametisse asusin huvitööd juhtima ja mõnes klassis tunde andma. Praegu olen klassiõpetaja, klassiks on tore 4a. Tänapäevaks on kogu kool ja koolikorraldus väga palju muutunud. Vanasti käisime kõik koolis 6 päeva nädalas, seega toimusid tunnid ka laupäeval. Puhkamiseks oli ainult pühapäev, nüüd õpime ainult 5 päeva. Muutunud on ka kooli ruumid. Enam pole arstikabinetti koos isolaatoriga, kus internaadilapsed haiguse korral arsti ja medõe hoole all terveks said. Samuti pole endist suurt õpetajatetuba. Poiste tööõpetuse klassist on saanud meie ürituste läbiviimise koht – sinine saal. Internaadist on saanud õpilaskodu ja seal saavad kooliajal elada ainult vähesed lapsed, sest endistest magamistubadest on saanud klassid toimetulekukoolile. Klassid on kõik remonditud ja sisustatud kaasaegsete vahenditega. Igas klassis on arvuti.

Eredamad hetked ongi seotud kooli kaasajastamisega – remont klassis nr 222, arvuti ilmumine klassi ja muidugi kõige tähtsam – õpilaste edulood.

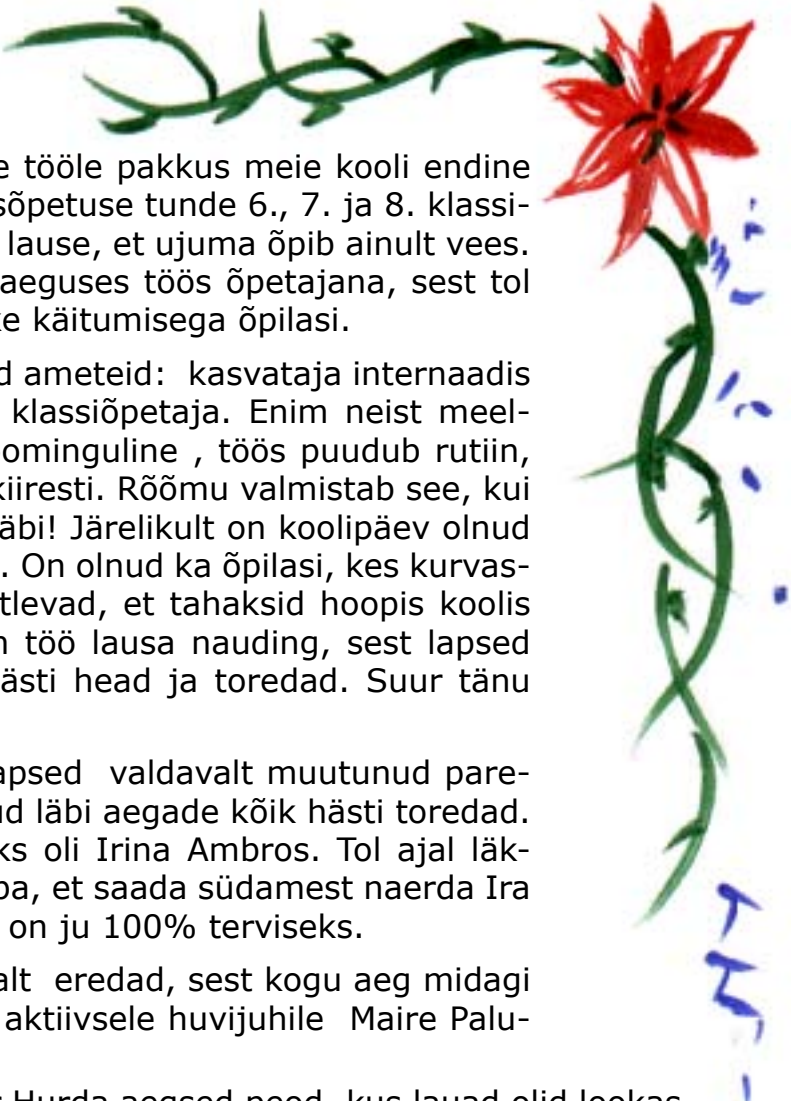
Koolile soovin ikka jätkuvalt head käekäiku – et kõigil oleks siin hea olla ja soov siia tulla. Palju õnne ja tervist kõigile!”

Sirly Eelmets

„Minust sai õpetaja tänu sellele, et läksin Tartu Ülikooli eripedagogikat õppima ja 3. kursusel tuli minna erialasele tööle. Töökohaks sai tolelaegne Tallinna 1. Eriinternaatkool.

Siia kooli tulles olin palju aastaid kooli internaadis kasvataja. See oli hästi mõnus töö, kuna tol ajal tuli tööl käia ainult 2 pikka päeva nädalas ja üle nädala reedel. Kuna oma lapsed olid siis väikesed,

sobis see ideaalselt. Lisaks sellele tööle pakkus meie kooli endine direktor Egon Hurt mulle ka loodusõpetuse tunde 6., 7. ja 8. klassides. Mulle on jäänud meelde tema lause, et ujuma õpib ainult vees. See oli mulle heaks elukooliks praeguses töös õpetajana, sest tol ajal oli nendes klassides väga raske käitumisega õpilasi.

Olen koolis pidanud väga erinevaid ameteid: kasvataja internaadis ja pikapäevarühmas, logopeed ja klassiõpetaja. Enim neist meeldib töö õpetajana, see on hästi loominguine, töös puudub rutiin, päevad, nädalad mööduvad väga kiiresti. Rõõmu valmistab see, kui lapsed ütlevad, et oih, päev juba läbi! Järelikult on koolipäev olnud huvitav, siis möödub ju aeg kiiresti. On olnud ka õpilasi, kes kurvastavad, et algab koolivaheaeg ja ütlevad, et tahaksid hoopis koolis edasi käia. Paar viimast aastat on töö lausa nauding, sest lapsed klassis ja nende vanemad on hästi head ja toredad. Suur tänu neile!

Mulle tundub, et tänapäeval on lapsed valdavalt muutunud paremaks, siiramaks. Õpetajad on olnud läbi aegade kõik hästi toredad. Eriti meenutan aegu, kui õpetajaks oli Irina Ambros. Tol ajal läksime igal vahetunnil õpetajate tuppa, et saada südamest naerda Ira mõnusate pajatuste üle. Naer, see on ju 100% terviseks.

Meie koolis on kõik hetked pidevalt eredad, sest kogu aeg midagi toimub ja seda tänu meie eriliselt aktiivsele huvijuhile Maire Paluveerile.

Vanast ajast meenuvad direktor Hurda aegsed peod, kus lauad olid lookas ja toit maitsev ning kõik vanad õpetajad olid koolis oodatud ja teretunud. Meenuvad ka õppealajuhataja Viivi Neare jõulupeod, mis olid hästi humoorikad ja Viivi ise päkapikuna justkui sündinud näitleja. Esiletõstmist väärivad ka meie jõululaadad ja Silvia Paluveeri jõuluaegsed käsitöökojad õpetajatele ning direktor Evi Kraani aegsed elava muusikaga jõulupuud, kus on saanud tublisti tantsu vihtuda. Südamesoojusega meenutan Taani Kultuuriinstituudi poolt korraldatud H.C Anderseni 200. sünniaastapäevale pühendatud ekskursiooni, milles oli au minul osaleda. Reisi eest tänu direktor Evi Kraanile. Loomulikult olid väga tänuväärsed Sirli Väinsare kaks Comeniuse projekti aastat. Meie õpetajad said väga palju reisida ja uusi kogemusi erinevatest maailma koolidest omandada. Ka minul oli võimalus ühes imelises Rootsimaa linna Helsingbori koolis käia.

Hetkel aga tänu lihtsalt hea igapäevase töömiljöö eest, mille on loonud meie armas õppealajuhataja Marika Leemet.

Soovin koolile juubeliks häid õpilasi ja jätkuvalt toredaid õpetajaid, kes teevad hinge ja südamesoojusega oma igapäevast tööd meie laste õpetamisel.

Palju õnne kõigile!"

Astrid Saard

„Olen siin koolis töötanud üle 25 aasta ja mälestusi on tõesti palju.

Õpetajakutse sain 1969. aastal tollasest Eduard Vilde nimelisest Tallinna Pedagoogilisest Instituudist, kus õppisin käsitöö- ja kunstiõpetajaks. Valisin selle eriala, sest mulle meeldis juba lapsepõlves teha käsitööd – õmblemisest kangakudumiseni. Pärast ülikooli lõpetamist suunati mind kolmeks kohustuslikuks aastaks tööle Kosejõe Eriinternaatkooli. Hiljem sain tuttavate soovitude toel töökoha Tallinna Eriinternaatkooli – praegusesse Tondi Põhikooli, kus töötan siiani.

Muutunud on palju: koolimaja on saanud värvilised ja moodsad klassiruumid, nüüd ka mugavad garderoobikapid. Suhtlemine kolleegidega on muutunud sõbralikumaks, ei pea aina teietama. Mee-nuvad kohustuslikud kartulivõtud Riguldis, mis vältasid kolhoosi-põldudel rohkem kui kuu aega ja olid õpilastele ning õpetajatele väga suur füüsiline koormus!

Kooli juubeli puhul soovin jätkuvalt töötahet, sest kui on soov tööle minna, siis sünnivad ka kooliimed. Soovin tarku, särasilmseid õpilasi, kellel on soov õppida!”

Reet Veering

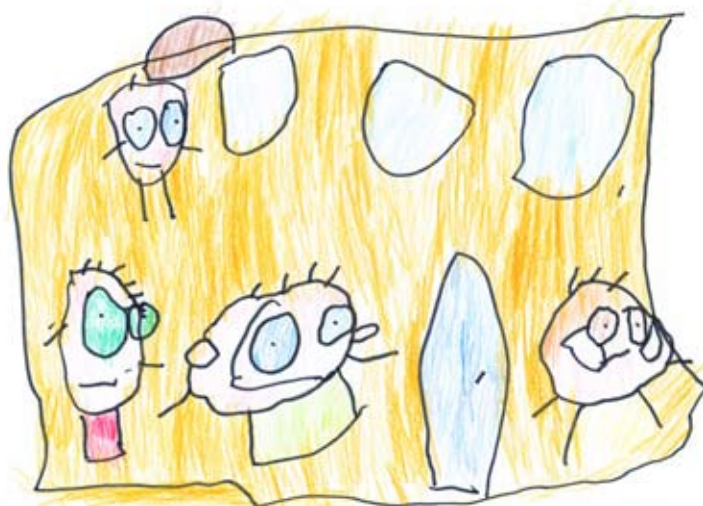
Õppisin TRÜ-s defektoloogiat. Pärast lõpetamist ootas mind töö eripedagoogi või logopeedina. Mina tegin otsuse kiiresti: tahan minna kooli! Vaatluspraktikad olid meil Tartus ja Tallinnas. Tallinn meeldis rohkem ja siin tegin ma kõik oma praktikad. Oma esimesele töökohale tulin 1. septembril 1976. aastal ja sain kohe 1. klassi. Kollektiiv ja maja olid tuttavad.

1989. aastal 1. september algas ilma minuta. Tahtsin teha 2-3 aastat pausi, aga elu läks teisiti... Jälle olin kohal 1. sept 2011. aastal. Kogu töötamise aja olin ma klassijuhataja 1-9. klassini. Alustasin ka teise ringiga, aga see jäi pooleli. Kuna sel ajal oli internaat suur, olin kogu aeg poole kohaga kasvataja. Sai töötatud ka väga suure koormusega. Muud ametid olid nagu ikka: A/Ü, ainekomisjonid, vastuvõtu- ja nõustamiskomisjonid, praktikantide juhendamine. Olin ka partei (NLKP) organisatsiooni sekretär.

Koolielu on koolielu – lapsi õpetatakse. Muutunud on õpilaskontingent. Praegu õpib meie koolis õpilasi, kes varem kooliskäijate hulka ei kuulunud. Kadunud on meesõpetajad. Praegu on neid minu andmetel kolm. Tõenäoliselt aitas kaasa ka erikooli õpetajate kõrgem palk – 25%. See juba oli midagi!

Tänasel päeval meenub kooli 60. aastapäev. Pidu oli tõeline: pidusöök, -jook, külalised, palju tantsu, naeru. Väga on mees minu esimese lennu lõpuaktus. Mul oli tunne, et mina lõpetasin 9-nda klassi, mitte nemad. Rõõm oli väga suur. Meenub üks suvelaager juunikuus Riguldis. Me olime keelutsoonis, telefon ei töötanud, autot ei olnud. Loomulikult lapsed haigestusid kummalisse kurgutõppe. Kõndisin öösel Tuksi poole, koputasin iga maja uksele, keegi ei aidanud. Tuksist sain sõjaväekordonist helistada Haapsalu kiirabisse, sellest vallandus suur pahandus. Ellu me kõik jäime ja õpetaja koha säilitasin. Oli nõukogude aeg ja see, millest ei olnud vaja rääkida, vaikitigi maha. Need esimesed 13-15 aastat olid toredad. Kui neile aastatele tagasi mõtlen, paneb ohkama. Ju oli rohi rohelisem ja taevast sinisem.

Koolile soovin, et ta ikka kestma jääks!”

ÕPILASTE SOOVID KOOLILE

4A soovid

1. Palju rõõmu igasse päeva! (Keity)
2. Palju-palju uusi häid sõpru. (Veiro)
3. Palju tarkust lastele. (Matti)
4. Palju-palju häid hindeid. (Sireliin)
5. Soovime suuremat ja avaramat koolimaja, kus saaks mõnel vahetunnil ka joosta! (Jan-Erik, Ralf, Raido)
6. Soovime oma kooli basseini. (Miliina, Carmen, Harro)
7. Palju sõbralikke ja viisakaid lapsi, kes teretavad ja oskavad tänada. (Kati, Liis)

Õpilaste soovidega ühineb nende klassijuhataja Rutt Saar

Harro 4A

Õpetaja Kadri Aariku klassi soovid

Abikooli lisaaasta õpilased tervitavad juubeli-sünnipäevalast ja soovivad jõudu ja jaksu koolile! Soovime, et kool jääks kestma ka tulevastele õpilastele!

Arutlesime, missugusena soovime näha parimat kooli, kus võiksid tulevikus käia meie lapsed —

Koolimaja võiks olla alati soe koht. Koolil on oma ujula, diskosaal vahetundide ajal tantsimiseks, jalgpalliväljak, mägironimise sein. Koolis valvaks korra järele turvamees. Koolis peab saama igaüks õppida. Smart-tahvel, uus kriiditahvel, kahekesi pingis istuda, koolitarbed koolist, igal lapsel oma sülearvuti, uued õpikud!

Õpetaja peaks olema ilus, viisakas, lahe, naljasoonega, hea suhtleja, aitab hädalisi, tark, hea väikeste lastega, nõudlik ja range.

Koolis oleks hea käia, kui kõikidel õpilastel oleks vähem tunde, kool algaks varem ja saaks varem koju. Õppida saaks paremini, kui õpetaja ja õpilasaed rohkem vestleksid ja teeksid rühmatööd.

Õpilaste vahel on kõige olulisemad head suhted. Vähem peaks olema vägivalda, suitsetada ei tohi, vähem ahistamist, vähem lärmi. Nii saaksid kõik rõõmsad olla!

Liis 4A

7B soovid

Meie kool on ilus ja suur ning siin on toredad õpetajad. Mulle meeldib siin koolis käia Ma soovin, et koolil läheks ikka hästi ja kõik õpiksid siin rõõmuga.

Palju õnne Sulle sünnipäevaks, armas kool!

Meelis Pint

Meie kool on armas. Meie koolil on toredad projektid.

Palju, palju õnne sünnipäevaks! Toredat ümmargust sünnipäeva!

Gerli Vahter

Palju õnne sünnipäevaks!

Martin Lauton

Meie kool on lõbus ja vahva, siin on palju lähedaid õpetajaid, ringe, üritusi, võistlusi. Ma soovin, et oleks veel rohkem tunde.

Palju õnne 90. Juubelik!

Timo Kork

Meie kool on sõbralik ja lahke. Õpetajad selgitavad siin hästi, et me paremini aru saaksime. Õpetaja Mallika abil on mul ujumises hästi head tulemused ja ma olen saanud tänu sellele palju reisida.

Soovin, et kõik oleksid sõbralikud ja abivalmis ja aitaksid üksteist. Head ja toredat sünnipäeva koolile!

Anni Joala

Meie kool on tore, meie õpetaja on tore ja lahke inimene, siin meeldib mulle käia ja õppida.

Õnne ja rõõmu kõigile kooli sünnipäeval! Palju rahu ja vaikust!

Birgit Luht

Meie kool on lahe ja uhke, kõik õpetajad on uhked ja toredad. Ole ikka tubli kool edasi ja ma loodan, et Sa õpetad lapsi ka pärast seda, kui ma elan välismaal.

Õnnelikku eluiga!

Kris-Kevin Ruutu